

חוששים מ'סוריציה של איראן': בטהרן מנסים להבין מה גרם לנפילת אסד

באיראן לומדים בימים אלה את הלקחים מקריסת משטר אסד ואת השלכותיה האפשריות על שרידותו ויציבותו של המשטר האיסלאמי. מי שמחפש סיבה לאופטימיות ותקווה להקלת הדיכוי האזרחי והפוליטי לא ימצא אותן בנאום של חמינאי

רז צימט / 15.12.24

במהלך גל המחאות שפרץ באיראן בשלהי 2017 על רקע המצב הכלכלי המחריף, הביעו אזרחים איראנים רבים הסתייגות ממקרים שבהם הושחת רכוש ציבורי ונעשה שימוש ב אלימות. ברשתות החברתיות הושק אז קמפיין תחת הסיסמה: "איראן אינה סוריה", ובו הוזהרו המפגינים לבל יביאו להסלמת המצב עד לכדי מלחמת אזרחים. פעילי זכויות האדם והעיתונאי האיראני מהדי מחמודיאן התייחס השבוע לחשש בקרב רבים ממבקרי המשטר האיראני מפני שינוי מהפכני שיוביל לכאוס פוליטי. בטור דעה שפירסם בעקבות קריסת משטר אסד, כתב מחמודיאן כי האירועים האחרונים בסוריה הוכיחו שהחשש מפני "סוריציה" של איראן וגלישתה למלחמת אזרחים ולפיצולה בתרחיש של שינוי משטר הינו מופרז. לדבריו, התארכות מלחמת האזרחים בסוריה והידרדרות המדינה למציאות כאוטית נבעו מהמעורבות הזרה בסוריה ומהתנגדותו הנמשכת של אסד לרפורמות חיוניות ולהעברת שלטון מסודרת. לפיכך, אין לחשוש מפני שינוי המשטר באיראן או מהפיכתה לסוריה, מפני שהפחד מפני קריסת המשטר רק מחריף את המצב.

ראוי להדגיש כי הנסיבות באיראן שונות באופן משמעותי ממצבה של סוריה בשנים האחרונות. מלחמת אזרחים של למעלה מעשור הותירה את סוריה מדינה כושלת, מפורקת ומפוצלת לאזורי השפעה ושליטה בגיבוי מדינות זרות, שמצבה הכלכלי והביטחוני הלך והידרדר. אמנם תהליכי העומק החברתיים והלחצים המחריפים מבית ומחוץ מציבים בפני המשטר האיראני אתגר כבד משקל שעלול לאורך זמן לסכן את מעמדו ואף את יציבותו, אבל המשטר הצליח עד כה לדכא בהצלחה את גלי המחאה שפרצו בשנים האחרונות ולשמר לא רק את לכידותו הפנימית אלא גם את נחישותו לממש את תפיסות היסוד שלו.

...

ד"ר רז צימט הוא חוקר בכיר ומומחה לאיראן במכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS) ובמרכז אליאנס ללימודים איראניים באוניברסיטת ת"א

למאמר המלא:

<https://www.ynet.co.il/news/article/yokra14185762>